

az újság kiadójánál lehet. Cserébe kérünk 2 úrhajót és 2 csomag gumicukrot.

■ Nekrológ

Tisztelt gyászolók, Enrico Fermi, Robert Oppenheimer, Szilárd Leó, Wigner Jenő és Teller Ede!

Fájó szívvel búcsúzunk atombombánktól. Élete során halálosan erős és kegyetlen volt. Sugárzó természetével letarolta fél Japánt. Már a tervezése során is kirobbanó büszkeséget váltott ki feltalálójából. Búcsúzunk Tőled. Sok emberben nyomot hagyál. Béke pusztító poraidra!

3. Befejező rész – reflexió, ismétlés

■ **Cél:** elmélyíteni a tanultakat

■ **Leírás:** Felolvassuk az alkotásaikat, összevetjük az eredeti szöveggel, átismételjük a kisfilmből tanultakat.

Ajánlatos egyszerűbb témákkal kezdeni a multiműfaj gyakorlását (pl. iskola). Ha van már a diákoknak gyakorlatuk, ismerik a pontos szabályokat, lehet szövegértelmezésre szánt feladatoknál is bevetni a módszert. Ezek harmadikos gimnazisták megoldásai, ők már otthonosan mozognak a különböző stílusokban.

Reméljük, sikerült néhány hasznos ötlettel gazdagítani a résztvevő pedagógusokat, akiket sok szeretettel várunk a következő módszertani és nyitott napokra is.

A Titánok harca vetélkedő

A Legkreatívabb iskolai rendezvény pályázati anyagai

A tavalyi tanév folyamán lapunk meghirdette a Legkreatívabb iskolai rendezvény című pályázatot, amire húsz pályázat érkezett be. A pályázattal egyrészt egyfajta „felvidéki ötletbörzét” szerettünk volna létrehozni, másrészt keresztszöveget kínálunk iskoláink belső életéből, érdeklődési irányvonalairól. Az idei évfolyam során laponként közlünk 2-2 pályázati anyagot, melyek részletezését a honlapon találja az olvasó (www.katedra.sk). A pályázatok kiértékelésére a 2015-ös Katedra Napok keretén belül kerül sor.

■ A Titánok harca vetélkedő

■ **Pályázó:** Buzitai Alapiskola, a programtervet kidolgozta: Ádám Csilla

Ha valaki ezt a címet hallja, arra gondol „Ó, ez biztos a görög mitológiáról szól majd!”, de téved. Nincs szó félistenekről. Ezen a vetélkedőn az 5–8. évfolyamok titánjai, azaz a legbátrabb, legelszántabb, legügyesebb tanulói vesznek részt, akik erre a megmérettetésre keményen előre készülnek.

E versenyt a kilencedikes tanulók készítik a számukra – egy csekély tanári segítséggel. Miután megvan a forgatókönyv és a titánok csoportosítása (szigorúan vegyes csoportokra, minden felsős évfolyamból 1-1 diák), minden titán megkapja a felkészülésre való témakörök listáját 2 héttel a Titánok harca előtt.

A tavalyi vetélkedő az első világháború témakörben folyt. A 2014/2015-ös mottó a „Szabadság, szerelem” volt. Az előző versenyen egy témát boncoltak szét az előadók és versenyzők a történelem és irodalom szempontjából. Ezzel ellentétben ezen az éven a cél, egy téma több szempontból való megvilágítása, és a történelmi, irodalmi, nyelvi, tantárgyi összefüggésekre való felhívás volt. Négy témakör kapcsolódott tehát össze, melyeknek első ránézésre semmi közük egymáshoz, viszont a verseny során a gyerekek számára kiderült, hogy ez mégsem igaz. Az ötlet az évfordulókkal kezdődött – Benjamin Franklin halálának és a lexingtoni csata kitérésének az évfordulójával. De hogy kapcsolódik ez a többi témához? Az amerikai függetlenségi háborúban a szabadságukért, az angoloktól való elszakadásért harcoltak az amerikai telepesek. Ebben a háborúban harcolt Benyovszky Móric is, aki további nemzetek szabadságharcában is részt vett. A magyar szabadságharc pedig legszépben „A kőszívű ember fiai”

című irodalmi műben került feldolgozásra.

A vetélkedő maga több részből állt, mivel több célt szolgált, és pedig:

■ Élménnyel való tanulás mind a titánok, mind a műsorkészítő kilencedikesek, mind a nem versenyző nézők számára

■ Tantárgyak természetes összekötése és tantárgyon belüli fejlesztés – történelem, magyar nyelv és irodalom, szlovák nyelv és irodalom, angol nyelv

■ Kilencedikesek által készített prezentációk egy-egy témában

■ Mozgásos játékok, nevezetesen magyar önértékelő énekek tanulása a közönség részére, míg a titánok egy-egy időigényesebb feladaton dolgoznak

■ Látványos, vicces és komolyabb írásos, tananyagigényes feladatok váltakozása

■ Mindenkinek a korához képest megfelelő feladatok, játékok, foglalkozások kidolgozása

■ A kilencedikesek bátor fellépésre és önállóságra való nevelése – minden kiosztott feladatért saját maguk a felelősek, ők írják meg a saját feladatukhoz a szabályokat, elkészítik a kellékeket, eldöntik és megítélik a megérdemelt pontszámokat a csoportoknak,

■ és még sorolhatnánk...

A forgatókönyv

Az egész verseny főkonceptiója, hogy a kilencedikes tanulók önállóan dolgozzanak, és olyan tananyagból legyen a vetélkedő, amely 9. osztályos tananyag, így a többi tanulónak ismeretlen, tehát egyenlő eséllyel indulnak a versenyen.

A verseny, mint már említettem, több részből állt. A forgatókönyv összeállításánál az alábbi célokra törekedtünk:

■ Az egész verseny maximum 2-2,5 óras legyen kisebb szünetekkel.

■ A vetélkedő ne csak a versenyzők számára legyen érdekes, hanem a néző tanulók részére is.

■ Váltásuk egymást a prezentációk, a tudást igénylő és ügyességet igénylő versenyszámok, jelenetek, mozgásos tevékenységek.

■ Az egész iskola bevonása, ezért az alsó tagozatosokra gondolva a vetélkedő első felébe olyan feladatokat tenni, amin a csoportok felügyelet alatt önállóan dolgoznak, és addig a közönséget játékosan meg lehet mozgatni.

■ Pontos és érthető legyen minden szervező számára, ezért a végső forga-

tökönyv tartalmazta a feladatok sorrendjén kívül a hozzá szükséges kellek, videók, zenék listáját, a helyes válaszokat, a feladatért felelős tanuló, ill. pedagógust és a feladat pontszámát.

A felkészülés

A tantárgyakon belüli fejlesztést és a tantárgyak közötti összefüggések kiemelését már magukkal a témákkal sikerült elérni. Jó választás volt a „Szabadság, szerelem” cím, mely rengeteg lehetőséget adott az egyes témákon belül, és inspirálta a tanárokat, tanulókat egyaránt.

Az angol órákon lefordították a kilencedikesek az angol szakos pedagógussal Koncz Zsuzsa „Szabadság, szerelem” dalának szövegét úgy, hogy könnyen érthető és énekelhető legyen. Ehhez az énekhez utána egy versenyfeladatot is kitaláltak.

A szlovák órákon a kilencedikesek önálló kutatást végeztek Benyovszky Móric életéről, majd a pedagógussal együtt megtárgyalták, sőt szlovák nyelven néztek részleteket a „Vivát, Benyovszky!” című filmsorozatból, amivel még érdekesebb lett számukra a téma. Benyovszky életével kapcsolatos feladatokat is kidolgoztak szlovák és magyar nyelven.

A magyar nyelv és irodalom órákon felidéztek a 8. évfolyam második felében tanultakat. Ezt bővítették ki a szabadság fontossága, esetleg elvesztése feletti polemizálással – élménypedagógiai és drámapedagógiai módszerekkel. Mindehhez játékos feladatokat és jeleneteket raktak össze.

A történelem órák keretén belül minden egyes témakörnek a történelmi háttérével ismerkedtek meg a kilencedikesek, majd ezután következett az egyes témakörök szétosztása a gyerekek között. Minden egyes kilencedikes ezután az adott témájából 5-6 oldalas prezentációt készített, melynek az utolsó oldala 2 kérdést tartalmazott az adott témából. A történelem órák keretén belül szükség volt a gyerekek földrajzi ismereteire és a polgári nevelés órákon tanultakra – Benyovszky utazásaihoz, a demokrácia elvei, emberi és polgári jogok – melyekkel jobban meg tudták érteni és átérezni a szabadság fogalmát.

Miután minden tantárgyon belül megismerkedtek a kilencedikesek a témákkal, már könnyen ment

az egyes feladatok kitalálása, melyet brainstorming módszerrel gyűjtöttünk össze, majd kiértékeltek és szétosztottuk egymás között. Minden tanuló a saját feladatához az alábbi dolgokért volt felelős:

- pontosan leírni a feladat bemutatását, szabályait, pontszámát,
- meghatározni a feladatra szükséges időtartamot,
- összeírni a feladathoz szükséges kelleket – nyomtatványok, tiszta papír, filctoll, toll, ragasztó, videó vagy zene, stb.,
- A verseny napján elkészíteni a feladatához szükséges kelleket,
- levezetni és felügyelni a versenyszámot, figyelni az időkeret betartását,
- pontosan meghatározni az elért pontszámot, majd bediktálni a zsűrielnöknek,
- összeszedni a versenyszám után a kelleket.

A vetélkedő

A vetélkedőn a kilencedikesek veték át a tanár, szervező, zsűri szerepét. A hangulatot fokozta, hogy a szervezők viseletben, jelmezekben voltak, és hogy az egyes szünetekben a résztvevők magyar önértéket modern dalokat hallgattak. A verseny lefolyásáról pedig a képek árulkodnak. A versenyzőket motiválta nem utolsósorban az is, hogy a győztes 2 csapat a kilencedikesekkel együtt egy jutalom-tanulmányi kirándulásban vesz részt. Míg tavaly a Magyar nyelv múzeumát látogatták meg, idén az Ekocentrum Sosna bioházában (Hobbit-ház) tudnak meg egyet s mást az ökológiai házfűtésről interaktív módszerekkel.

Ez a verseny gyönyörű példája az összefogásnak és együttműködésnek is, ráadásul több szinten. Szükség volt az együttműködésre a vegyes évfolyamú titánok között, a felnőtteknek való munkával szembesülő kilencedikeseknek, a több nyelvet és tantárgyat oktató tanároknak és végül, de nem utolsósorban a versenyzőket segítő és biztató osztálytársaknak, barátoknak, tanároknak.

A két és fél órás vetélkedő megizzasztott szereplőket, versenyzőket egyaránt, de közben a gyerekek észrevétlenül tanultak, új ismereteket szereztek, megtapasztalhatták, hogy minden mindennel összefügg és nőtt az önbizalmuk is. Van is mire büszkéknek lenniük.

■ A Tolerancia napja

■ Pályázó: Czuczor Gergely Alapiskola, Érsekújvár

■ A program felelősei és koordinátorai: Pethes Emese, iskolapszichológus
Földy Judit, etikai nevelést oktató pedagógus

A Tolerancia napját 1996 óta ünneplik szerte a világon. Az ünnep napja november 16-án van. Ez egy nemzetközileg megtartott ünnepnap, melyet az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete (UNESCO) kezdeményezésére ünnepelnek minden évben. Az esemény legfontosabb célja a figyelem felhívása az intolerancia veszélyeire. Egy toleráns társadalom alapja az egymás iránti kölcsönös tisztelet. Az iskola, a pedagógusok feladata pedig az, hogy olyan szemléletet alakítson ki, amely lehetővé teszi az emberek sokszínűségének az elfogadását.

Iskolánk – az érsekújvári Czuczor Gergely Alapiskola – már több alkalommal csatlakozott ehhez a gondolathoz. A 2014/2015-ös tanévben november 16-a vasárnapra esett, így november 14-én, pénteken tartottuk a foglalkozásokat. A napot osztályfőnöki órával kezdtük, ahol a témáról beszélgettünk. Az 5-9. évfolyam tanulói részt vettek a tornateremben tartott foglalkozásokon. Saját bőrükön tapasztalhatták meg, milyen a fogyatékkal élők élete. Ami nekünk egyszerű, hétköznapi dolog, nekik nagy problémát jelenthet. Ilyen pl. a bevásárlás, közlekedés, tájékozódás. A helyi szociális otthonból kaptunk kölcsön kerekesszéket, mankókat. A tanulók kipróbálták, milyen kerekesszékekkel közlekedni, bekötött szemmel végigmenni egy adott útvonalon egyedül és segítséggel, bevásárolni, hogy csak a tapintásukra hagyatkozhattak. Kipróbálták a mankót, mellyel kisebb akadályokon kellett átjutniuk, s néhány tanuló a nemhallók világát „próbálta” – majd elmesélték élményeiket, mi okozta a legnagyobb problémát. Volt még szájjal és lábbal festés is, ez bizonyult a legnehezebbnek. A foglalkozások végén egy „nemlátó” focitornát is tartottunk, ahol bekötött szemmel fociztak a csapatok, az osztálytársak irányították őket a pálya széléről. Rájöttek, nem is egyszerű dolog utasításokat adni, hiszen a focisták nem látták a pályát, egymást, s így nagyon bizonytalanul mozogtak. Arra is rá kellett jönnünk, milyen nehéz rábízni magunkat a másokra, elfogadni a segítséget.

Készítettünk egy toleranciablázatot is, ahova minden tanuló bejelölte, hogy a felsorolt csoportok (hajléktalanok, testi fogyatékkal élők, szellemi fogyatékkal élők, bevándorlók, kábítószeresek, alkoholisták, romák, más bőrszínűek, homoszexuálisok) közül kit fogadnak el leginkább és kik azok, akiket a legkevésbé tolerálnak. Az

eredmény iskolánk diákjai legtoleránsabbak a fogyatékkal élők iránt. Legkevésbé a kábítószerfogyasztókat tolerálják.

Ezenkívül még két kiegészítő program is zajlott ezen a napon. A 7-8. évfolyam tanulói megtekintették Nick Vujicic *Miért keseregsz?* című filmjét. Nick Vujicic nemzetközi híró prédikátor, szónok, motivációs tréner, aki a karok és lábak nélkül született emberként vált híressé. Vujicic saját elmondása szerint sokáig nem látta értelmét életének. Végül megértette, hogy nincs egyedül, akinek ilyen nehéz sors jutott. Életének értelme végül az lett, hogy meséljen embertársainak Isten szeretetéről, és megerősítse őket abban, hogy valósítsák meg álmaikat. Két lábujjának segítségével megtanult írni, gépelni, a számítógépet használni, fésülni, fogat mosni és borotválkozni. Felesége van és gyermekeik. A filmet közös beszélgetés követe.

A 9. évfolyam tanulói a Martin Šulík rendezte *Cigán* című cseh – szlovák filmdrámát nézték meg, mely a nálunk élő cigány kisebbség életét mutatja be. A film megrázó és tanulságos is egyben.

Az 1-4. évfolyam tanulói osztályfőnöki órákon beszélgettek a toleranciáról, egymás elfogadásáról. Megbeszéltek tapasztalataikat ebben a témában, hiszen városunkban is élnek más bőrszínűek, fogyatékkal élők. Iskolánkban is tanulnak fogyatékkal élő gyerekek, akik mégis sikereket érnek el, így pl. Takács Balázs - Down szindrómás, aki többszörös országos úszóbajnok. Balázs nyitott, barátságos fiú, már kilencedikes, de örömmel fog kezét kisebb iskolatársaival is.

A tanulók jól érezték magukat ezen az idei rendezvényen is, s reméljük megértőbbek, elfogadóbbak lettek ezáltal is.

Reményik Sándor: Ne ítéldj

Istenem, add, hogy ne ítéljek –
Mit tudom én, honnan ered,
Micsoda mélységből a vétek,
Az anyám és a másoké,
Az egyesé, a népeké.
Istenem, add, hogy ne ítéljek.

Istenem, add, hogy ne bíráljak:
Erényt, hibát és tévedést
Egy óriási összhangnak lássak -
A dolgok oly bonyolultak
És végül mégis mindenké
Elhalkulnak és kisimulnak
És lábaidhoz együtt hullnak.
Mi olyan együgyűn ítélünk.

Šesták Krisztina

Művészpallásták a rimakokovai hegyek között

Festői környezet, vadregényes erdők, hegyek, völgyek, friss levegő, a természet lágy öle és néhány szúnyog. Ezzel a pár szóval jellemezhetnénk a legegyszerűbben a rimakokovai üdülőközpontot, amely idén július 3-7. között otthont adott a Minorma polgári társulás által immár harmadik éve megszervezett Mentortábornak. A tábor célja a Felvidéken élő tehetséges magyar fiatal diákok összegyűjtése, támogatása és inspirálása.

A résztvevők – akiket pályamunkáik alapján választott ki a Minorma kuratóriuma és a mentorok – idén tizennyolcan voltak. A korábbi évekkel ellentétben ezúttal nem nyílt sem táncművészeti, sem zenei, sem színművészeti szekció, a hangsúly a képzőművészen, a fotózáson és a kreatív íráson volt. A csoportokon belül a fiatalok mentorokkal dolgozhattak, akik különböző feladatokkal, tanácsokkal látták el őket a jelenre és a jövőre nézve egyaránt.

A képzőművészek mentora Gyenes Gábor festő és grafikusművész volt, aki elmondása szerint nagyon meg volt elégedve a résztvevők teljesítményével. A foglalkozások során minden fiatal képzőművész saját, önálló művön dolgozott, sőt még a technikát is maguk választhatták meg, így az elkészült művek között egyaránt volt festmény, grafitrajz és karikatúra is. A fotósok szekcióját Martin Kápostás fotós vezette. A csoport tagjai szinte állandóan mozgásban voltak, járták a környéket, lencsevégre kapták a természet szépségeit, portrékat, állatokat vagy éppen naplementét fotóztak, mindemellett megismerkedtek a képszerkesztés alapjaival is. A kreatív írók csoportjának két mentora volt: Bód Titanilla, az Új Szó sportújságírója és Szalay Zoltán író, az Irodalmi Szemle főszerkesztője. Az író- és újságíró-pallásták a foglal-

kozások során számos stílusgyakorlatot oldottak meg, verseket, fogalmazásokat, cikkeket írtak. A csoport fő célja egy táborigényes kiadása volt. Ezt a célt sikeresen megvalósították, így a tábor utolsó estéjén minden táborlakó kezében ott virított a Zsa.ku. legújabb száma.

A Rimakokován töltött minden napokhoz a szorgos csoportmunkán kívül hozzátartozott a strandolás és az esti filmnézés is, emellett sor került egy beszélgetésre Szászi Zoltán költővel és Molnár Norberttel, az Új Szó főszerkesztőjével. Az utolsó este jó hangulatáról az ENCORE zenekar gondoskodott, melynek tagjai között ott volt a tavalyi Mentortábor két résztvevője. A koncertet a fotósok és képzőművészek kiállítása és az írópallásták rövid felolvasóestje előzte meg.

Ivanics Júlia főszerkesztő elmondta, hogy a tábor híre kezd egyre jobban elterjedni, hiszen évről évre az ország egyre több részéről érkeznek pályamunkák és résztvevők. A szervezők fő célja a jövőben a résztvevők számának és a tábor időtartamának növelése lesz. Ez mindenképpen pozitívum, hiszen a táborban eltöltött idő alatt a fiatalok rengeteg tapasztalatot szerezhetnek, valamint olyan velük egykorúakkal ismerkedhetnek meg, akiknek hasonló az érdeklődési körük, értékrendjük, világnézetük. Mindemellett jelentős szerepet kap az elfogadás is, hiszen a művészet, az alkotás öröme még a legkülönbözőbb stílusú és véleményű embereket is közelebb hozza egymáshoz. Bár sokaknak furcsa lehet, hogy egy csapat tizenéves fiatal a nyári szünidő egy egész hetét rajzlapok, jegyzetömbök vagy épp fényképezőgépek társaságában tölti, de igazából ebben semmi különös nincs, hiszen mindannyian azt csinálják, amit szeretnek és ami-
ben örömet lelnek.

